

Lezing: 22 mei 2024

Perspectief in Italiaanse plafondschilderingen - door A. van Prooijen

Op 22 mei 2024 gaf Arjen van Prooijen een zeer interessante lezing over de ontwikkeling van het perspectief in (plafond)schilderingen in Italië.

Arjen behandelde het perspectief beginnend bij de vroege Renaissance, daarna in de hoge Renaissance en tenslotte in de late Renaissance aan de hand van veel en duidelijke voorbeelden.

Eerst was in de kunst vooral het verhaal belangrijk, zoals bijvoorbeeld bij afbeeldingen van Het Laatste Avondmaal, waarbij men kon zien wat op tafel lag en wat men at. Perspectivisch klopte echter het een en ander niet. Pas vanaf 1410 werden lijnen toegepast in schilderingen waardoor er sprake was van perspectief. De kunstenaar moest wiskundig onderlegd zijn en verstand hebben van anatomie. Er werd geen gebruik gemaakt van linialen maar van spijkers en touwen. De eerste schilder die het perspectief goed toepaste in zijn werk was Masaccio (zijn bekendste werk De Heilige Drie-eenheid).

Er werd ook o.a. uitgebreid aandacht besteed aan de Sixtijnse kapel in Rome met het beroemde werk (1508-1512) van Michelangelo.

De meester van het perspectief is Andrea Pozzo (1642-1709), lekenbroeder, wiskundige en kunstenaar. (Hij schreef 2 boeken over het perspectief (die zich bevinden in de universiteit van Heidelberg)). Zijn ongelooflijke schildering in de Sant Ignazio kerk in Rome is het beste te zien als je op een stip op de vloer staat en omhoog kijkt.

Heel wat wijzer geworden over het perspectief in de (plafond)schilderkunst, op enthousiaste en deskundige wijze door Arjen van Prooijen gepresenteerd, keerde het geïnteresseerde publiek huiswaarts.

